

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
Kloknerova 26, pošt. příhr. 69, 148 01 Praha 414

Č.j. MV-103713-1/PO-OKR-2017

VYHODNOCENÍ CVIČENÍ

I. Základní údaje o cvičení

1. Téma

Činnost ústředních správních úřadů, orgánů kraje a dalších subjektů při řešení události vzniklé v souvislosti se simulovanou havárií na Jaderné elektrárně Dukovany (EDU).

2. Termín provedení cvičení

15. – 17. května 2017

3. Cíle cvičení

Cílem cvičení bylo procvičit:

- činnost organizace havarijní odezvy ČEZ EDU a komunikačních toků dle VniHP při vzniku a průběhu mimořádné události,
- vyžadování pomoci ČEZ EDU v rámci WANO,
- činnost orgánů krizového řízení ČR podle „Úmluvy o včasném oznamování jaderné nehody“, podle „Úmluvy o pomoci v případě jaderné nebo radiační nehody“ a podle „Rozhodnutí Rady 87/600/Euratom o opatřeních Společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace“,
- komunikaci se zahraničím o vzniku radiační havárie na ČEZ EDU,
- činnost orgánů krizového řízení při plnění vybraných úkolů ochrany obyvatelstva,
- systém audio-video konference mezi MV-GŘ HZS ČR, SÚJB a pracovišti KŠ Kraje Vysočina a Jihomoravského kraje,
- vyhlášení havarijního monitorování,
- využití programu „ESTE EDU“ při modelaci radiační havárie a následném přenosu dat,
- vybrané praktické úkoly při řešení radiační havárie.

Cílem cvičení bylo prověřit:

- uzavřené smlouvy a dohody o přeshraničním informování o radiační havárii,
- aktuálnost VněHP, a to zejména plánů konkrétních činností v návaznosti na plnění stanovených úkolů,
- aktuálnost a reálnost krizových plánů krajů,
- aktuálnost a reálnost typového plánu - „Radiační havárie“, Ústředního poplachového plánu IZS a uzavřených dohod o plánované pomoci na vyžádání,
- aktuálnost Plánu krizové připravenosti Nemocnice Ivančice, p. o.

4. Základní linie cvičení

Pro cvičení byly stanoveny tři základní linie, které byly na sobě navzájem časově nezávislé a ani cvičební úkoly na sebe vzájemně nenavazovaly. Konkrétní cvičební úkoly pro jednotlivé linie jsou uvedeny v „Plánu přípravy, provedení a vyhodnocení cvičení ZÓNA 2017“. Tento plán je zveřejněn na internetových stránkách MV-GŘ HZS ČR v záložce Krizové cvičení pod odkazem Cvičení orgánů krizového řízení.

1. linie cvičení - vznik radiační havárie na EDU,
doba provedení: 1. den cvičení (15. května 2017);
2. linie cvičení - činnost krizových štábů krajů a štábů složek IZS,
doba provedení: 2. den cvičení (16. května 2017);

3. linie cvičení - procvičení praktických úkolů ochrany obyvatelstva na území Kraje Vysočina a Jihomoravského kraje,
doba provedení: 3. den cvičení (17. května 2017).

5. Cvičící

- ČEZ EDU,
- MV-GŘ HZS ČR,
- SÚJB a jeho Regionální centra,
- Krajský úřad Kraje Vysočina,
- Krajský úřad Jihomoravský kraj,
- HZS Kraje Vysočina,
- HZS Jihomoravského kraje,
- Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina,
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
- AČR (vyčleněné síly a prostředky),
- Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina,
- Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje,
- vybrané složky radiální monitorovací sítě (mobilní skupiny, laboratoře),
- skupina rozehry,
- moderátoři cvičení,
- Nemocnice Ivančice, p. o.,
- a další subjekty podílející se na řešení mimořádné události na území dotčených krajů.

II. Příprava cvičení

Cvičení ZÓNA 2017 probíhalo v souladu s „Plánem cvičení orgánů krizového řízení – upřesnění na léta 2017–2019“, schváleným usnesením Bezpečnostní rady státu č. 61 ze dne 8. listopadu 2016, kterým bylo uloženo MV-GŘ HZS ČR ve spolupráci se SÚJB připravit, provést a vyhodnotit toto cvičení. K tomu byla zřízena skupina přípravy cvičení pod vedením MV-GŘ HZS ČR složená ze zástupců SÚJB, ČEZ, a.s. a HZS Jihočeského kraje.

Skupina přípravy cvičení v rámci své činnosti zpracovala ve spolupráci s dotčenými cvičícími subjekty návrh „Plánu a Harmonogramu přípravy, provedení a vyhodnocení cvičení ZÓNA 2017“, které schválil ministr vnitra dne 4. ledna 2017 č. j. MV-121485-3/PO-OKR-2016. K formě (podobě a struktuře) cvičení bylo dále uskutečněno několik dílčích porad na ústřední úrovni.

Cvičící subjekty byly s přijatými závěry k přípravě cvičení průběžně seznamovány na dvou plánovacích poradách (září 2016 a duben 2017) s možností aktivního zapojení a připomínkování navržených činností. Tyto plánovací rady organizovalo MV-GŘ HZS ČR.

V rámci přípravy 1. linie cvičení SÚJB zajistil ve spolupráci se zhotovitelem softwarového nástroje „ESTE EDU“ a ČEZ, a.s., na základě využití simulátoru EDU zhotovení neveřejného scénáře radiální nehody a radiální havárie na 1. a 2. bloku elektrárny. Scénář byl realistický a plně odpovídal tomu, jak by se skutečně při dané iniciační události choval provozovaný jaderný reaktor EDU za předpokladu, že připustíme, že může dojít k selhání několika nezávislých bezpečnostních systémů v jeden čas a nebude žádná reakce personálu. Scénář byl vůbec prvně zhotoven, pro

softwarový nástroj ESTE, na základě „reálných“ dat technologického průběhu všech dějů v jaderném reaktoru, které umožnily získat právě výstupy ze simulátoru EDU. SÚJB pro realizaci 1. linie cvičení dále zajistil informování dotčených subjektů (tuzemských i zahraničních) o přípravě cvičení ZÓNA 2017. Ty subjekty, které se podílely na monitorování radiační situace na území ČR, byly navíc informovány o možnosti jejich účasti na praktickém monitorování. Výjimkou byla příprava leteckého monitorování. Pro potřeby praktického procvičení leteckého monitorování SÚJB projednal podrobně s PČR, SÚRO, v.v.i., a AČR podmínky leteckého monitorování, včetně průletu ZHP.

Letecká služba PČR v souladu s rozhodnutím policejního prezidenta č. 67/2017 vyčlenila vrtulník Bell 412 pro potřebu SÚJB na monitorování radiační situace v případě vzniku mimořádné události na EDU.

Ve spolupráci s oddělením krizového řízení Policejního prezidia ČR obdržela Letecká služba PČR souhlasné stanovisko společnosti ČEZ, a. s. k letům v zakázaném prostoru LKP9 Dukovany, na základě kterého vyžádala na Úřadu pro civilní letectví souhlas k letům v prostoru LKP9 Dukovany. Rozhodnutí se schválením vstupu do zakázaného prostoru LKP9 po dobu cvičení obdržela Letecká služba dne 18. dubna 2017. Dne 25. dubna 2017 proběhla u Letecké služby PČR cvičná montáž monitorovacích přístrojů SÚRO do vrtulníku Bell 412 s krátkým ověřovacím letem funkčnosti zařízení.

Za účelem řízení monitorování radiační situace v kontaminované oblasti SÚJB zajistil a připravil interní postup pro činnost Regionálního KŠ a současně dohodl s KŘ HZS Kraje Vysočina umístění Regionálního KŠ na ÚO HZS Třebíč.

Vzhledem k tomu, že jedním z hlavních cílů vytyčených pro cvičení ZÓNA 2017 (2. linie cvičení) bylo prověřit činnost krizových štábů krajů a štábů složek IZS na mimořádnou událost tohoto typu formou úkolů a rozeher, byla pro tento úkol ustanovena skupina roze hry složená ze zástupců MV-GŘ HZS ČR, Policejního prezidia ČR, SÚJB, ČEZ a.s., SSHR a HZS Jihočeského kraje. Uvedená skupina vytvořila materiál „Plán roze her cvičení ZÓNA 2017“, schválený generálním ředitelem HZS ČR dne 14. března 2017 č.j. MV-25587-1/PO-OKR-2017, ve kterém byl zpracován přehled jednotlivých úkolů roze her a k němu uvedeno jejich téma, obsah, zpracovatel a adresát roze hry, doba předání a možný způsob jejich řešení. S obsahem „Plánu roze her“ nebyly cvičící kraje před cvičením seznámeni - jednalo se o neveřejný scénář.

MV-GŘ HZS ČR v rámci přípravy 2. linie cvičení provedlo odbornou přípravu (proškolení) nominovaných rozhodčích a moderátorů cvičení. Současně byl nastaven systém komunikace a provedena zkouška videokonference mezi MV-GŘ HZS ČR, SÚJB a cvičícími kraji.

Na krajské úrovni byly zpracovány a schváleny „Dílčí plány provedení cvičení ZÓNA 2017“, které byly zaslány na MV-GŘ HZS ČR. K přípravě cvičení se uskutečnilo na krajích několik pracovních porad se zástupci cvičících subjektů.

Ze strany cvičících krajů byl při přípravě cvičení kladen důraz zejména na přípravu KŠ krajů, zejména pracovníků zařazených ve Stálých pracovních skupinách. Jejich odborná příprava proběhla se zaměřením na sladění činnosti při plnění úkolů v souladu s VněHP EDU. Současně si cvičící kraje ověřily systém mezikrajské komunikace a komunikaci na úrovni kraje.

Pozornost při přípravě na cvičení byla věnována také plnění úkolů pro třetí den cvičení (3. linie cvičení), které byly zplánovány v úzké součinnosti se složkami IZS příslušných krajů. Příprava této části cvičení byla plně v kompetenci příslušných krajů.

III. Průběh cvičení

1. linie cvičení

Krizový štáb SÚJB byl svolán dne 15. května 2017 v ranních hodinách a zahájil svou činnost dle příslušné vnitřní dokumentace. Služba Styčného místa informovala o vzniklé situaci všechny dotčené subjekty v ČR a informace byla předána i zahraničním partnerům v souladu s úmluvami Mezinárodní agentury pro atomovou energii a bilaterálními smlouvami. Konkrétně se jednalo o procvičení činnosti SÚJB, resp. ČR, podle „Úmluvy o včasném oznamování jaderné nehody“, podle „Úmluvy o pomoci v případě jaderné nebo radiační nehody“ a podle „Rozhodnutí Rady 87/600/Euratom o opatřeních společenství pro včasnou výměnu informací v případě radiační mimořádné situace“. Dále KŠ SÚJB procvičil komunikaci o vzniku (cvičné) radiační havárie na ČEZ EDU s Německem, Polskem, Maďarskem, Rakouskem a Slovenskou republikou podle uzavřených bilaterálních smluv.

Pro cvičení ZÓNA 2017 byl připraven scénář do softwarového nástroje ESTE EDU. KŠ SÚJB reagoval jednak na informace přicházející z ČEZ EDU, jednak na průběh situace tak, jak ji zpracovával a uváděl softwarový nástroj ESTE EDU. KŠ SÚJB při své práci v plném rozsahu využil prognóz generovaných ESTE EDU. Meteorologická data byla simulovaná.

Regionální KŠ SÚJB byl zřízen na ÚO HZS kraje v Třebíči ve večerních hodinách dne 15. května 2017. V případě procvičování aktivit Regionálního KŠ SÚJB se navíc jednalo o jeho první procvičování interního postupu pro činnost.

Aktivace (svolání) na pracoviště havarijního štábu EDU sloužící směny pohotovostní organizace havarijní odezvy proběhlo 15. května 2017 v ranních hodinách prostřednictvím komunikačního systému „POHO EDU“. Stanovená norma pro dosažení pracoviště havarijního řídicího střediska v mimopracovní dobu byla dodržena. Cvičení na havarijním štábu řídili dva určené moderátoři, kteří měli připravena technologická, radiační a ostatní data nutná pro rozehru jak části technického podpůrného střediska, tak části havarijního štábu. V průběhu cvičení byly odesílány formuláře hlášení o MU dle VniHP (celkem bylo odesláno 8 zpráv). Součástí informování bylo zasílání oznámení o MU na WANO v Moskvě. Na toto pracoviště bylo odesláno 6 zpráv. Rovněž byla v havarijním štábu EDU zpracována „Prognóza šíření radioaktivních látek do okolí EDU“ s využitím softwaru „RTARC“.

V havarijním štábu byly komunikačně řešeny činnosti ohledně informování personálu, aktivace krytových družstev, zajištění varování v EDU a ZHP EDU, logistické zajištění evakuace, zajištění zásahového týmu pro provedení manipulace na zařízení, zajištění zdrojů bezpečnostní služby aj.

Procvičení monitorování radiační situace proběhlo v souladu s požadavky na havarijní monitorování podle vyhlášky č. 360/2016 Sb., o monitorování radiační situace, a s příslušnými interními předpisy SÚJB. Regionální KŠ dne 16. května 2017 zahájil svou činnost a řídil monitorování v ZHP EDU.

Vybrané pozemní mobilní skupiny se dostavily 16. května 2017 do působiště Regionálního KŠ v Třebíči ve dvou sledech. Mobilní skupiny monitorovaly v okolí EDU zasažené sektory 4, 5, 6 a navíc trasu 17, která je SÚJB připravena pro případ proměnného počasí. Dále mobilní skupiny odebraly vzorky vody a půdy. První sled mobilních skupin monitoroval dávkové příkony po trase, druhý sled navíc odebíral vzorky. Po průjezdu trasy monitorování byly výsledky za využití datového střediska nahrány do softwarového prostředku „MonRaS“ ještě v Regionálním KŠ v Třebíči a průběžně zveřejňovány na webu SÚJB. Vzorky byly předány měřicím laboratorům k měření a vyhodnocení. Regionální KŠ prováděl monitoring průjezdnosti tras a operativně předával tyto informace posádkám mobilních skupin. Toto monitorování bylo ukončeno dne 16. května 2017 ve večerních hodinách.

Do monitorování byly zapojeny 2 letecké skupiny, obě dodaly KŠ SÚJB výsledky v požadovaném čase. Ukončení aktivace subjektů podílejících se na monitorování radiační situace bylo provedeno po splnění jejich úkolů předáním dat do datového střediska a vzorků příslušné měřicí laboratoři. Ukončení pohotovosti subjektů podílejících se na monitorování radiační situace bylo provedeno po jejich oznámení, že dorazily do místa svého trvalého působení.

Havarijní monitorování bylo ukončeno dne 16. května 2017 zasláním formuláře KŠ SÚJB, v němž byla zároveň ukončena pohotovost všech subjektů, které se na monitorování nepodílely. Výsledky havarijního monitorování ze cvičení ZÓNA 2017 jsou k dispozici na adrese: https://www.sujb.cz/aplikace/monras/?lng=cs_CZ v záložce Kolekce Zóna 2017. Regionální KŠ ukončil svoji činnost ve večerních hodinách dne 16. května 2017.

2. linie cvičení

Způsob svolání, organizace a činnost KŠ krajů a štábů složek IZS včetně způsobu komunikace mezi štáby dne 16. května 2017:

KŠ Jihomoravského kraje (včetně SPS KŠ) byl svolán cestou KOPIS prostřednictvím systému „AMDS“. SPS KŠ JMK pracovala na svém pracovišti v budově Krajského úřadu, kde se sešel i celý KŠ. Na jednání KŠ byl přítomen zástupce SÚJB z Regionálního centra Brno. Ostatní štáby složek IZS (HZS JMK, ZZS JMK a KŘP JMK) byly svolány po své linii a pracovaly na svých pracovištích. Štáby mezi sebou v průběhu cvičení komunikovaly prostřednictvím e-mailu a telefonicky. S jednotlivými úkoly byli vždy seznámeni členové SPS KŠ JMK a následně byl daný úkol přidělen k řešení podle věcné příslušnosti. Splnění úkolu bylo kompletováno vedoucím směny SPS KŠ JMK a po vydiskutování mezi řešiteli a odsouhlasení vedoucím SPS KŠ JMK byl tento úkol odeslán e-mailem. Rozehry byly vedoucím SPS KŠ JMK řešeny cestou zástupců příslušných složek IZS ve SPS KŠ JMK, kteří ve spolupráci s příslušným štábem složky IZS zadanou rozehru řešili. Členové SPS dostali zadání e-mailem do svých počítačů.

Z Rozhodnutí hejtmána Kraje Vysočina byla pomocí automatického systému vyrozumění z KOPIS svolána Bezpečnostní rada Kraje Vysočina, stálá pracovní skupina, odborná skupina

Radiace a skupina administrativního zabezpečení. Přítomen byl i zástupce Regionálního centra SÚJB České Budějovice. Činnost probíhala v zasedací místnosti KŠ kraje, kde byly realizovány i videokonference. Vedoucí stálé pracovní skupiny seznamoval průběžně účastníky cvičení se zadáním úkolů i rozeher a vyzval je ke zpracování podkladů za věcně příslušnou oblast. Podklady byly zasílány vedoucímu SPS formou e-mailů. Stejný způsob byl využit i k odesílání podkladů na MV-GŘ HZS ČR. Štáb HZS kraje byl dislokován na zasedací místnosti ředitele HZS kraje. Spojení s KŠ kraje probíhalo formou e-mailů, popř. upřesnění úkolů bylo provedeno ústně zástupcem HZS kraje v KŠ kraje. Pro jednání štábu KŘP kraje byla vyčleněna zasedací místnost krajského ředitelství policie. Komunikace mezi KŠ kraje, jeho pracovní skupinou a řídicím štábem KŘP kraje byla zajištěna telefonicky a e-mailem.

Na KŠ obou krajů byli vysláni zástupci EDU s funkcí „Vnější podpora“. Na obou krajích se cvičení i střídavě účastnil ředitel EDU.

Druhá linie cvičení byla provedena formou úkolů a k tomu daných konkrétních rozeher podle schváleného „Plánu rozeher cvičení ZÓNA 2017“ generálním ředitelem HZS ČR. Úvod do zcela fiktivní situace na EDU k daným úkolům probíhal formou videokonferencí moderovaných zástupci MV-GŘ HZS ČR a SÚJB z budovy MV-GŘ HZS ČR. Úkoly a následně jednotlivé rozehry byly zasílány skupinou rozehry z MV-GŘ HZS ČR e-mailem a formou obálky předávány osobně určeným rozhodčím z MV-GŘ HZS ČR vedoucímu SPS KŠ kraje. Předávání úkolů i rozeher bylo časově dobře koordinováno. Vypracovaný úkol byl KŠ kraje v elektronické podobě zasílán emailem zpět na skupinu rozehry MV-GŘ HZS ČR na předem určenou adresu. I přes značný počet rozeher, reálná situace by byla pro KŠ krajů a složek mnohem náročnější.

Výchozí (zcela fiktivní) situace na EDU byla následující: V ranních hodinách dne 15. května 2017 došlo na 1. reaktorovém bloku k prasknutí hlavního parního kolektoru. Operátor odstavil reaktor. Směnový inženýr klasifikoval událost jako radiační mimořádnou událost v čase 8:00 hodin a svolal Technické podpůrné středisko. Následně byl zjištěn velký únik chladiva z primárního okruhu bez havarijního doplňování a v důsledku doprovodné události dochází k úplné ztrátě napájení bezpečnostních přípojníc, což směnový inženýr klasifikoval jako radiační nehodu v čase 9:30 hodin. Na jaderné elektrárně byly prováděny opatření dle VniHP a byl svolán havarijní štáb EDU.

V důsledku rychlého nárůstu teploty i na 2. reaktorovém bloku, úplné ztráty napájení vlastní spotřeby a ztráty chlazení dochází k překlasifikaci události na radiační havárii a klasifikaci podle mezinárodní stupnice INES (jednalo se o předběžnou klasifikaci). V čase 11:00 hodin únik radioaktivních látek do životního prostředí ještě nenastal. Bylo provedeno vyrozumění obcí v ZHP, doporučeno ukrytí obyvatel a užití jódové profylaxe. V čase 13:00 začal únik radioaktivních látek z EDU do životního prostředí. Po dvanácti hodinách v 1:00 hodinu 16. května 2017 byl únik ukončen. Havarovaný blok byl zcela pod kontrolou.

Znění úkolů č. 1 pro KŠ krajů: *„Do tabulky definovat činnosti orgánů kraje a složek IZS s působností na území kraje po: vzniku radiační nehody na EDU, vzniku radiační havárie na EDU bez úniků nebezpečných látek, po úniků radioaktivních látek do okolí, po ukončení úniku radioaktivních látek do okolí“.*

Se zadáním **úkolů č. 1** byli seznámeni všichni členové SPS KŠ krajů a následně byl daný úkol prerozdělen k řešení a zpracování podkladů podle věcné příslušnosti štábům složek IZS.

Splnění úkolu bylo kompletováno vedoucím směny SPS KŠ krajů a po projednání dokumentu mezi řešiteli a odsouhlasení vedoucím SPS KŠ krajů byl tento úkol odeslán e-mailem na MV-GŘ HZS ČR.

Řešení zadaného úkolu bylo kraji zpracováno v požadovaném rozsahu. Podrobnost zpracování byla ovlivněna limitujícím časem, do kterého mělo být řešení zasláno na MV-GŘ HZS ČR. Celkově lze přesto hodnotit úroveň zpracování úkolu kraji jako velmi kvalitní. Zjištěné dílčí nedostatky/nejasnosti budou prodiskutovány na společném pracovním jednání k vyhodnocení cvičení. Projednána bude oblast: varování obyvatelstva v ZHP, užití jodové profylaxe, uzavření 5 km ZHP při radiační nehodě, evakuace vybraných subjektů a složek IZS ze ZHP v předúnikové fázi, použití pitné vody z vodovodního řadu, měření radiační situace JSDH obcí mimo oblast předpokládaného úniku.

V průběhu plnění úkolu č. 1 obdržel KŠ JMK v obálce **rozehru č. 1**. Tématem rozehry bylo užití jodové profylaxe a ukrytí podle popisu dané situace. Dle prognózy vývoje radiační havárie bylo nutno zavést neodkladná ochranná opatření užití jodové profylaxe a ukrytí v tříkilometrovém prodloužení sektorů 4 a 5 za ZHP. Úkolem kraje bylo vyřešit následující otázky: Jak bude předána informace dotčeným obcím (obyvatelstvu) o zavedení neodkladných ochranných opatření (ukrytí, jodová profylaxe)? Kde je umístěna rezerva pro jodovou profylaxi? Kdo, jak a v jakém množství ji bude distribuovat?

Řešením úkolu byl pověřen zástupce HZS JMK ve SPS KŠ JMK, který úkoly řešil ve spolupráci se štábem HZS JMK. Informace o ukrytí by byla sdělena obyvatelstvu dotčených obcí prostřednictvím hromadných informačních prostředků (TV, rozhlas). Starostům by byla předána informace prostřednictvím systému „AMDS“ z KOPIS HZS JMK. Rezerva tablet jodové profylaxe je umístěna na Krajském ředitelství HZS JMK, Zubatého 1 v Brně. Vyzvednutí a rozvoz tablet jodové profylaxe by provedl HZS kraje podle předem stanovené trasy. Použitý dopravní automobil HZS kraje by byl ponechán v nebezpečné zóně k dalšímu využití (nebyl by dekontaminován). Množství distribuovaných tablet by bylo 10 728 ks.

Řešení zadané rozehry bude projednáno na společném pracovním jednání k vyhodnocení cvičení.

Po určitém čase byl zadán podle plánu rozehry **úkol č. 2**, jehož znění bylo následující: „*Zpracujte postup od přípravy evakuace až k příjmu evakuovaného obyvatelstva v příjmových obcích. Současně zpracujte potřebnou dokumentaci k provedení evakuace (nařízení, pokyny).*“

Evakuace začala cca 48 hodin po ukrytí. S ohledem na vývoj radiační situace držitel povolení (ČEZ EDU) doporučil, aby s výjimkou části zóny havarijního plánování, ze které budou obyvatelé evakuováni, bylo ochranné opatření ukrytí obyvatelstva odvoláno v celé zóně havarijního plánování EDU. Držitel povolení doporučil evakuaci obyvatel z obcí dotčených radiační havárií. Znění úkolu bylo opět předáno rozhodčím v obálce a současně zasláno na e-mailovou adresu KŠ.

Při plnění tohoto úkolu bylo cvičícími kraji zpracováno Rozhodnutí hejtmána o nařízení evakuace obyvatelstva. Evakuace byla nařízena všem obyvatelům přihlášeným k trvalému pobytu a osobám zdržujícím se na území správního obvodu dotčených obcí. Účinnost rozhodnutí byla stanovena v JMK na den 17. května 2017 v 09:00 hodin a na Kraji Vysočina na den 17. května 2017 ve 12:00 hodin. V rámci plnění úkolu byly dále zpracovány informace pro obyvatelstvo při vyhlášení evakuace a informace pro obyvatelstvo příjmové obce, které by byly vyhlášeny místním rozhlasem.

Podklady pro provedení evakuace připravoval štáb HZS kraje, příprava na provedení byla řešena SPS KŠ krajů ve spolupráci s jednotlivými štáby složek IZS.

Postupy od přípravy evakuace až k příjmu evakuovaného obyvatelstva v příjmových obcích byly rozpracovány v tabulce se zaměřením na činnost KÚ a úkoly KŘP kraje, HZS kraje a ZZS kraje.

Řešení zadaného úkolu bylo kraji vypracováno v požadovaném rozsahu. Ze zpracovaných řešení je patrné, že k přípravě a provedení evakuace přistupováno KŠ krajů rozdílně. Zkušenosti HZS krajů se štábní přípravou evakuace většího počtu osob jsou na vysoké úrovni a k problematice se přistupuje komplexně. Zjištěné dílčí nedostatky/nejasnosti budou prodiskutovány na společném pracovním jednání. Projednány budou zejména tyto oblasti: jednotný způsob provedení evakuace tzv. „klíčová dírka“, náležitosti vydaných rozhodnutí k evakuaci obyvatelstva, evakuace domácích zvířat.

V průběhu plnění tohoto úkolu byly předávány také dílčí rozehry v časech podle aktuální situace činnosti KŠ kraje.

KŠ krajů obdržely v obálce identickou **rozehru č. 2**. Tématem rozehry byl nedostatek řidičů autobusové přepravy osob k evakuaci podle popisu dané situace. Pro organizovanou přepravu osob ze ZHP poskytnou nasmlouvaní autodopravci požadovaný počet autobusů. Řidiči však budou zajištěni pouze pro 20 % autobusů. Možnosti všech nasmlouvaných autodopravců (k poskytnutí řidičů) jsou již vyčerpány. Úkolem krajů bylo vyřešit kolik je potřeba autobusů pro plánovanou evakuaci a jak bude zajištěn požadovaný počet řidičů.

Řešení zadané rozehry kraje zpracovaly následovně: Pro plánovanou evakuaci v JMK by bylo třeba 400 autobusů. Nasmlouvaným dopravcem pro tento úkol je společnost DPMB, a.s. Od této společnosti by bylo zabezpečeno 80 autobusů s řidičem. Potřeba zbylých 320 autobusů s řidičem by byla řešena KŠ JMK ve spolupráci s Odborem dopravy KÚ JMK, společností Kordis, a. s., HZS kraje a AČR. Jednalo by se o autobusy dopravců uvedených v plánu nezbytných dodávek JMK, kteří nejsou nasmlouváni HZS JMK k plnění evakuace ze ZHP EDU. Vyžadování by proběhlo prostřednictvím IS Krizkom. AČR by mohlo poskytnout 28 řidičů autobusů v rámci kraje.

Pro plánovanou evakuaci v Kraji Vysočina by bylo potřeba 53 autobusů dle VněHP. V rámci HZS kraje jsou k dispozici řidiči v počtu 63 osob. Uvedení řidiči jsou k dispozici i pro případ nedostatku řidičů v rámci smluvních dopravců. V případě potřeby většího počtu řidičů by byla požádána AČR, SŽDC a jiní soukromí dopravci v rámci Kraje Vysočina prostřednictvím IS Krizkom.

Řešení zadaného úkolu bylo kraji vypracováno štábně. Praktické ověření není možné bez reálné situace nebo alespoň uvedení konkrétního počtu řidičů složek IZS.

Tématem **rozehry č. 3**, kterou obdržely k řešení KŠ krajů resp. štáby KŘP krajů byl neoprávněný vstup osob do uzavřené ZHP. Po vzniku radiační havárie se násilným způsobem dožadují rodinní příslušníci vstupu do zasažených oblastí. Mezi nimi mohou být osoby, které chtějí této situaci využít k páchání trestné činnosti (krádeže apod.). Dochází k obcházení uzavírek přes pole, louky a lesy. Úkolem bylo zpracovat štábní formou postup PČR a určit další složky, které se na řešení situace budou podílet.

Postup činnosti by byl stanoven následující. Operační středisko PČR by přijalo informaci o narušování veřejného pořádku na hranicích ZHP. Informovalo by KŠ KŘP kraje, který na místo vysílá družstva speciálních pořádkových jednotek. K dispozici by byla druhá vlna vojáků AČR

k posílení výkonu služby PČR. Vznikly by smíšené hlídky, které by monitorovaly pohyb osob. V případě narušení veřejného pořádku by hlídky přijímaly nezbytné kroky k jeho nápravě (kontrola osob, vykázání, zajištění). Cestou KŠ KŘP kraje by bylo požadováno nasazení policistů Odboru cizinecké policie k monitorování situace. V noci by byly využívány přístroje pro noční vidění. V případě souhlasu Letecké služby by byl využíván k monitorování vniknutí osob do nebezpečné oblasti vrtulník.

Zpracovaný postup činnosti PČR byl vypracován v požadovaném rozsahu a velmi dobře.

Rozehru č. 4, jejímž tématem byla evakuace věznice Rapotice, obdržel k řešení KŠ Kraje Vysočina. Úkolem bylo stručně popsat prvotní činnost kraje směrem k věznici Rapotice po obdržení prognózy o možné kontaminaci oblasti i v místě věznice.

Činnost by spočívala v informování věznice Rapotice prostřednictvím KOPIS. PČR s Vězeňskou službou ČR by zajistila eskortu vězňů po stanovené evakuační trase. HZS kraje by poskytl v případě potřeby osobní dozimetry Vězeňské službě ČR.

Zadaný úkol by krajem vyřešen dobře. Na společném pracovním jednání bude projednána otázka opodstatnění evakuace v průběhu radiační nehody.

Tématem **rozehry č. 5** pro KŠ JMK byla evakuace letního tábora „Pod Templštyněm“, MŠ, ZŠ a Dětského domova Ivančice. Úkolem bylo zajistit přepravu osob, určit místo evakuačního střediska a počet prostředků potřebných k provedení evakuace.

Jelikož se jednalo o zařízení, které se specializuje na osoby s různými postiženími, bylo řešení zpracováno následovně. Přeprava osob by byla zajištěna 10 autobusy, které by nebyly zcela zaplněny (s ohledem na charakter postižení osob). Evakuace by byla přizpůsobena práci s takto postiženými osobami (využití zaměstnanců zařízení, předávání hraček dětem, zasahující hasiči bez přileb, atd.). Osoby by byly evakuovány do Odborného učiliště a praktické školy Brno, ul. Lomená 44. Osoby z tábora by byly evakuovány pěšky po přístupové komunikaci do obce Biskoupky, kde by byly naloženy do přistavených autobusů. K zajištění koordinace a přepravě případných imobilních osob by bylo použito vozidlo HZS JMK. K provedení evakuace by byla potřeba 4 ks autobusů. Osoby by byly evakuovány do evakuačního střediska Brno, ul. Mánesova 12c.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v daném rozsahu. Prodiskutována bude na společném pracovním jednání vhodnost zvoleného řešení evakuace pěší chůzí a bez použití improvizované individuální ochrany.

Rozehru č. 6 řešil KŠ JMK. Tématem této rozehry bylo úmrtí v ZHP, konkrétně v Nemocnici Ivančice a Domově s pečovatelskou službou Ivančice. Při probíhající přípravě na evakuaci po předchozím ukrytí v nemocnici dochází na oddělení Jednotky intenzivní a resuscitační péče k úmrtí pacienta. Další 3 pacienti nejsou podle rozhodnutí ošetřujícího lékaře s ohledem na jejich vážný zdravotní stav (probíhající operace, napojení životních funkcí na přístroje) schopni transportu mimo prostor zasažený radiací minimálně následujících 48 hodin. Ošetřující lékař a 2 zdravotní sestry zůstávají u pacientů. Ostatní personál nemocnice a pacienti se podle evakuačního plánu nemocnice organizovaně přesunují na výzvu dotčených orgánů k přistaveným evakuačním autobusům a vozidlům ZZS. Mezitím v domově s pečovatelskou službou při probíhající evakuaci (přesun osob z budovy do autobusů) dochází k neočekávanému kolapsu 2 osob. Na místo události je vyslána ZZS kraje. Lékař na místě události konstatuje exitus obou osob.

Úkolem kraje bylo řešit, zda budou příslušnými orgány kraje přijímána opatření směrem k lékařskému personálu, který zůstal v nemocnici. Jakým způsobem bude zabezpečena komunikace a požadavky personálu a pacientů nemocnice a kolik dopravních prostředků bude potřeba pro přepravu všech osob z domova s pečovatelskou službou. Dále jaká bude potřeba časové dotace na provedení evakuace a jaké typy prostředků budou vyčleněny pro evakuaci domova s pečovatelskou službou. Současně musel řešit, jak bude naloženo s těly zemřelých osob (nemocnice, domov s pečovatelskou službou) a jak bude postupováno v případě, že bude nalezena v ZHP zemřelá osoba a bude u ní zjištěna kontaminace povrchu těla.

K lékařskému personálu v nemocnici by byla přijímána opatření na kontrolu a monitorování úrovně radiačního nebezpečí. Bylo by zajištěno jejich zásobování potřebným vybavením, např. dozimetry, které nemají v nemocnici k dispozici, prostřednictvím HZS kraje. Prostřednictvím zástupce odboru zdravotnictví KÚ by byla zajištěna jejich komunikace k plnění jejich požadavků na zásobování stravou, tekutinami, léky a dalšími nezbytnými prostředky, které nemá nemocnice ve svých nouzových zásobách. Telefonické spojení by zajišťoval ředitel nemocnice nebo pověřený pracovník. Strídání směn by zajišťoval pověřený pracovník Odboru zdravotnictví KÚ, který použije databázi lékařského personálu, především z řad pracovníků okolních nemocnic.

V době cvičení bylo v domově s pečovatelskou službou umístěno 76 klientů (pečovatelská služba - 70 klientů, denní stacionář - 6 klientů) a 11 zaměstnanců. Celkový počet 87 osob je z objektu možné evakuovat v čase 30 minut. Všechny osoby by bylo možné evakuovat autobusem, vzhledem k jejich počtu a dle kapacity autobusu byl předpoklad dvou autobusů pro přepravu k dekontaminačnímu místu Olbramovice.

ZZS kraje by zajistila vyplnění dokumentace zemřelých a ponechala zemřelé v Domově s pečovatelskou službou ve vhodné místnosti. SÚJB ve spolupráci s KHS by doporučilo způsob nakládání se zemřelým podle dozimetrického nálezu. Cvičícími bylo konstatováno, že scénář s uvedením „spatřené zástavy“ 2 osob a neposkytováním pomoci je nesprávným postupem, předpokládali tedy neúspěšnou resuscitaci osob či terminální stav nevléčitelné choroby. Postup při úmrtí pacienta v nemocnici nebyl cvičícími zpracován.

Při nálezu osoby v ZHP by lékař ZZS kraje vybavený osobními ochrannými pracovními pomůckami včetně přetlakové filtroventilační jednotky k ochraně dýchacích cest podle aktuálního rizika konstatoval úmrtí. Vyplnil by dokumentaci a ponechal tělo na místě. Následný transport, dekontaminace a další postup (pitva, kremace, pohřbení) by proběhlo podle rozhodnutí SÚJB a KHS. ZZS kraje nemůže transportovat zemřelého pacienta. Výjimečně podle situace by mohlo převézt tělo v uzavřeném vaku k dekontaminačnímu stanovišti. Identifikaci osoby by zajistil technik PČR, dozimetrické měření SÚJB nebo HZS kraje.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno dobře. Při řešení jednotlivých otázek byly zvažovány i související problémy. Je patrná hlubší součinnost zainteresovaných odborníků.

KŠ Kraje Vysočina řešil v rámci **rozehry č. 7** neuposlechnutí výzvy k evakuaci 20 osob. Bylo konstatováno, že jsou ve svých obydlich uzamčeni. O jejich přítomnosti dotčené orgány vědí od sousedů a příbuzných. Současně řešil způsob provedení kontroly, zda ohrožené území opustili všichni obyvatelé.

Na základě rozhodnutí vedoucího KŠ kraje by byly cestou starostů dotčených obcí vyslány do obcí JSDH s ochrannými prostředky. Obyvatelé odmítající evakuaci by byli znovu vyzváni k dobrovolné evakuaci, seznámeni s tím, že v době nouzového stavu jsou povinni strpět omezení vyplývající z krizových opatření, a že neuposlechnutím výzvy jim hrozí pokuta do výše 20 000 Kč. Po neuposlechnutí výzvy by byly předány cestou OPIS kraje informace na KŠ kraje s požadavkem informování PČR.

Po zhodnocení smysluplnosti vynucení povinnosti (přinucení obyvatel k evakuaci a možný předpoklad jejich vrácení zpět) s ohledem na možnost omezení práva na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci za nouzového stavu (další možné riziko pro zasahující složky) a zhodnocení situace, že ukrytým obyvatelům v daném momentě zřejmě nehrozí bezprostřední ohrožení na životě nebo zdraví, by bylo rozhodnuto o ponechání obyvatel odmítajících evakuaci ve svých domovech. Kontakty na všechny tyto obyvatele (rodiny) by byly zajištěny pro případ další komunikace a zajištění jejich potřeb. Evidenci evakuovaných osob vede starosta obce ve spolupráci s místní JPO. Pokud by došlo k nesrovnalosti v evidenci, starosta by požádal místní JPO o ověření stavu. Asistence PČR by nebyla vyžádána. AČR by byla připravena na doplnění sil a prostředků dle požadavků HZS kraje.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno dobře. Projednána bude otázka dovybavení JSDH obcí v ZHP ochrannými prostředky.

Tématem **rozehry č. 8**, kterou řešil KŠ Kraje Vysočina byla dopravní nehoda autobusu s cizinci na evakuační trase. Autobus byl nepojízdný. Silnice byla zcela neprůjezdná.

Dopravní nehoda by byla řešena standardními postupy dle poplachového plánu IZS. Zásah JPO by byl prioritně veden na záchranu osob a zprůjezdnění komunikace. PČR by řešila požadavek na stanovení objízdné trasy. HZS kraje by zajistil autobus pro cestující a těžkou vyprošťovací techniku. Cestou OPIS MV-GŘ HZS ČR by bylo informováno příslušné velvyslanectví. Řešení mimořádné události na místě by probíhalo dle postupů v „Traumaplánu ZZS kraje“ a podle typové činnosti „STČ-09/IZS Zásah složek IZS u mimořádné události s velkým počtem zraněných osob“. Současně by byla poskytnuta psychologická pomoc. Dle potřeby by byla nasazena Letecká záchranná služba.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno dle standardních postupů složek IZS při řešení mimořádné události tohoto typu.

Samovolně evakuované osoby neprošly místem dekontaminace. Osoby vstoupily do přijímacího střediska, kde si vynucují dozimetrickou kontrolu. Další osoby v přijímacím středisku propadnou panice a chtějí být také přeměřeny. To bylo tématem **rozehry č. 9** pro oba KŠ krajů. Otázkou pro cvičící kraje bylo kdo, a jak zajistí dozimetrickou kontrolu, a kde a jak bude dekontaminace provedena.

Podle vypracovaného úkolu by na místo evakuačního střediska byla cestou KOPIS neprodleně povolána JPO, která je schopna provést měření míry kontaminace. JPO by dále provedla orientační měření osob, které přišly do styku s nedekontaminovanými. Současně by bylo provedeno oddělení osob, sejmutí oděvů u kontaminovaných osob a uložení do neprodyšných obalů, poskytnuty jednorázové obleky. Osoby by byly za asistence PČR převezeny na nejbližší dekontaminační místo, které je zřízeno na okraji ZHP. V evakuačním středisku by byla zajištěna psychosociální pomoc pro

evakuované obyvatele, kteří přišli do styku s nedekontaminovanými osobami. PČR by zajišťovala veřejný pořádek a bezpečnost.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v dostatečném rozsahu a dobře.

Úkolem č. 3 bylo „zpracovat řešení připravených rozeher k nouzovému přežití, kde výchozí situace vycházela ze skutečnosti, že došlo v rámci cvičení k časovému skoku (byla středa 17. května 2017 odpoledne)“. Podmínky řešení byly definovány konkrétní rozehrou.

Rozehra č. 10 byla zaměřena na problematiku evakuace dětí z mateřské a základní školy v době, kdy rodiče byli v zaměstnání. Bylo potřeba rodiče informovat o pobytu jejich dětí a umožnit slučování rodin. Rozehru obdržel k řešení KŠ Kraje Vysočina. Otázkou bylo, kdo bude informovat rodiče o pobytu jejich dětí, co bude obsahem informace pro rodiče a jak bude zajištěno slučování rodin u rodin bez dopravních prostředků.

Informace o místech evakuovaných osob jsou uvedeny ve vydané „Příručce pro ochranu obyvatel v případě radiační havárie“. V přijímacím středisku by bylo možné získat informaci, kam, která škola byla evakuována. Dále by bylo možné využít médií a zřízenou informační linku pro obyvatelstvo. Pro slučování rodin bez dopravních prostředků by byly využity prostředky HZS kraje, smluvních dopravců nebo soukromá vozidla obyvatelstva. PČR by byla připravena na výzvu orgánů krizového řízení Kraje Vysočina poskytnout součinnost v podobě sil a prostředků PČR při vyrozumívání rodičů.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v daném rozsahu. Projednána bude otázka vhodnosti využití soukromých vozidel pro potřeby slučování rodin.

KŠ Kraje Vysočina řešil v rámci **rozehry č. 11** výtržnictví a rušení nočního klidu dvou skupin ubytovaných v místě nouzového ubytování. Postup kraje by zahrnoval mobilizaci dostupných sil a prostředků PČR (psovodi, hlídky policie, nasazení pořádkové policie). Po zadržení pachatelů by následovalo vedení trestního řízení, případně řešení přestupků, vyloučení požití alkoholu a drog. Na místo události by byl vyslán intervent ZZS kraje k poskytnutí psychosociální pomoci. ZZS kraje by v případě potřeby poskytla přednemocniční neodkladnou péči zraněným osobám, případně by zajistila transport osob do zdravotnického zařízení.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v dostatečném rozsahu a dobře.

Rozehra č. 12 byla tematicky zaměřena na vznik havárie vodovodu v místě nouzového ubytování evakuovaného obyvatelstva. Řešením této rozehry byl pověřen člen SPS KŠ kraje ve spolupráci s HZS kraje. Jako dobu trvání havárie si KŠ kraje stanovil cca 5 hodin. Náhradní zásobování by bylo zajištěno cisternami s pitnou vodou, které by přistavil provozovatel vodovodního řádu. Současně by bylo vyžádáno prostřednictvím IS Krizkom dodání balené pitné vody. Výdej balené vody by zajistily JSDH obcí předurčené na ochranu obyvatelstva. Veřejný pořádek by zajišťovala Městská police.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v dostatečném rozsahu a dobře.

KŠ krajů obdržely k řešení **rozehru č. 13**, jejímž úkolem bylo popsat postup orgánů kraje v případě, kdy v místě nouzového ubytování byla odhalena osoba mající karanténní opatření z důvodu podezření na žloutenku typu A (osoba byla před 10 dny ve styku s osobou s tímto onemocněním).

Podle odpovědi JMK by podezření na žloutenku typu A bylo řešeno příslušným KŠ ORP. Osoba mající podezření na žloutenku typu A, dle stanoviska Krajské hygienické stanice, není aktuálně

infekční. V objektu pro ubytované by bylo zdůrazněno dodržování základních aktivních hygienických pravidel. Bylo by provedeno přestěhování osoby s podezřením do ubytovacího prostoru se samostatným WC a koupelnou.

V Kraji Vysočina by na základě rozhodnutí orgánu ochrany veřejného zdraví byla vyslána výjezdová skupina ZZS kraje k provedení transportu osoby do karantény na infekčním oddělení Nemocnice Třebíč. Jednalo by se o preventivní opatření v dané situaci, neboť dotyčná osoba má, podle podmínek vycházející z roze hry, nařízena karanténní opatření.

Řešení zadaného úkolu bylo kraji vypracováno v daném rozsahu. Rozdíly ve způsobu řešení úkolu budou prodiskutovány na společném pracovním jednání k vyhodnocení cvičení.

Poslední **roze hra č. 14** byla určena pro oba kraje. Úkolem krajů bylo popsat stručný obecný postup zajišťování nezbytných dodávek, kdy již jsou potřebné komodity využitelné k nouzovému přežití na území kraje vyčerpány.

Vyžadování věcných zdrojů (základních potravin, elektrocentrál) by probíhalo prostřednictvím IS Krizkom a v souladu se schválenou „Metodikou pro vyžadování věcných zdrojů za krizové situace“. Kraje by využily kapacit dodavatelů okolních krajů, a také kapacit pohotovostních zásob a zásob pro humanitární pomoc vytvořených na základě požadavků ÚSÚ.

Řešení zadaného úkolu bylo vypracováno v odpovídajícím rozsahu zadání a kvalitně.

Na závěr druhého dne cvičení (2. linie) proběhlo videokonferenčně s KŠ krajů stručně předběžné vyhodnocení zadaných úkolů a roze her.

3. linie cvičení

Třetí den cvičení byl v JMK proveden podle schváleného „Dílčího plánu provedení cvičení ZÓNA 2017“. Podle tohoto plánu byla provedena štábní předúniková evakuace Nemocnice Ivančice, p. o.

Ředitel Nemocnice Ivančice obdržel rozhodnutí hejtmána Jihomoravského kraje o nařízení evakuace obyvatelstva z měst a obcí, včetně Nemocnice Ivančice. Ředitel Nemocnice Ivančice požádal KŠ JMK o zajištění transportních prostředků a stanovení umístění pro pacienty podle kategorií. Vzhledem k nedostatečné specifikaci zdravotního stavu pacientů pro zajištění vhodných dopravních prostředků k transportu si vyžádala SPS KŠ JMK podrobnější informace o pacientech. Nemocnice nedokázala sama zajistit rozmístění pacientů do jiných nemocničních zařízení.

Štáb ZZS JMK zajistil dopravní prostředky pro ležící a sedící pacienty, maminky s novorozenci, dále umístění do jiných nemocničních zařízení, a to na základě aktivovaného Traumatologického plánu, který aktivoval štáb ZZS JMK. Štáb HZS JMK zajistil dopravní prostředky pro odvoz chodících pacientů a příslušníky HZS kraje na výpomoc s evakuací pacientů. Vedoucí SPS KŠ JMK zajišťoval další dopravní prostředky, a to cestou odboru dopravy KÚ JMK. Hlídky PČR zajistily dopravní obslužnost nemocnice a veřejný pořádek v okolí. KŠ JMK řešil požadavek ředitele nemocnice na zajištění těla zemřelého, které bylo umístěno v márnici.

Dále byla v rámci 3. dne cvičení procvičena Informační linka pro obyvatelstvo, která byla zřízena jako součást pracoviště SPS KŠ JMK. Zprovoznění linky ukázalo nutnost proškolení obsluhy - znalost problematiky a příprava podkladů na možné dotazy volajících.

Plánovaná zkouška intenzimetrů proběhla dle naplánovaného harmonogramu prostřednictvím vedoucího pracoviště IZS a služeb příslušných ÚO HZS JMK starostům dotčených obcí.

K ověření dostupnosti dopravních prostředků k provedení evakuace proběhla standardně nastavená komunikace se subjektem DPMB, a.s., byly ověřeny plánované síly a prostředky podle plánu krizové připravenosti, dále byla řešena problematika záložních autobusů se subjektem KORDIS JMK, a. s. podle nové dohody o spolupráci s HZS JMK.

KŘP JMK provedlo nácvik uzavření ZHP, které bylo realizováno obsazením regulačních míst a rozvozem dopravního značení Správy údržby silnic JMK na určená stanoviště. Stanovené hlídky PČR se dostavily na předem určené ÚO, kde byla i za přítomnosti vojáků AČR provedena instruktáž s důrazem na informování o mimořádné události, poučení o možných zdravotních rizicích při ozáření, použití dozimetru „DIP 62“ a následné kontrole ochranných prostředků, rozdání karet úseků a odeslání na regulační místa k provedení rekognoskace. Poté hlídky postupně obsazovaly regulační místa, kde provedly rekognoskaci a kontrolu aktuálnosti karet úseků. Po obsazení všech regulačních míst a provedení úkolů na místě bylo pro hlídky cvičení ukončeno. Současně byl řešen požadavek k zajištění rozvozu dopravního značení na předem určená stanoviště dle VněHP. Rozvozu značení se zúčastnil policista oddělení krizového řízení a policista specializovaného pracoviště dopravního inženýrství. Během cvičení bylo zjištěno, že Správa údržby silnic JMK disponuje potřebným množstvím dopravního značení a je schopná v časové dotaci do 5 hodin od vzniku radiační havárie zajistit jeho rozvoz.

Cvičení se zúčastnili zástupci Univerzity obrany, kteří prověřili připravenost KŘP JMK k plnění závazků vyplývajících ze součinnostního ujednání mezi KŘP JMK a ÚO při povolání vojáků AČR z důvodu vzniku radiační havárie. Vojáci AČR se zúčastnili instruktáže, dále byla provedena obhlídka místa pro uložení zbraní a následně se vojáci AČR připojili k hlídkám KŘP JMK při prohlídce regulačních míst.

V Kraji Vysočina, konkrétně HZS kraje, bylo provedeno ověření možnosti přistavení autobusů do míst provedení evakuace. V sídle dopravce bylo reálně provedeno ověření počtu dostupných autobusů u smluvně zajištěných dopravců. Současně byl ověřen způsob předání prostředků individuální ochrany řidičů a formulářů seznámení s poučením a souhlasem s provedením zásahu při MU na EDU, způsob vydání jízdních příkazů a seznámení řidičů s evakuačními trasami.

Rovněž bylo provedeno použití přidělených radiometrů, konkrétně několik namátkových měření detekce radioaktivního záření s otestováním aplikace „FlexViever“ pro evidenci prováděné detekce radioaktivního záření s využitím předurčených JPO v ZHP EDU. Dále proběhlo prověření obsluhy informační linky pro veřejnost, personální obsazení linky tvořili 4 zástupci HZS kraje a 8 zástupců krajského úřadu. Při cvičení byla obsluha informační linky Kraje Vysočina svolána prostřednictvím KOPIS. Procvičeny byly možné dotazy, které by na informační linku směřovaly, a správnost reakcí z komunikačního a psychologického hlediska.

ZZS Kraje Vysočina provedla na pokyn ředitelky ZZS Kraje ověření dostupnosti jodové profylaxe pro zaměstnance ZZS Kraje v počtu 400 ks a ověřila způsob jejího předání prostřednictvím HZS Kraje Vysočina.

KŘP Kraje Vysočina provedlo seznámení a proškolení policistů ÚO Třebíč s VněHP a další související dokumentací. Dále KŘP kraje zajistilo praktické proškolení policistů na ÚO Třebíč s využíváním dozimetrů. Policisté byli seznámeni s využitím ochranných prostředků využívaných u policie, jodovou profylaxí a funkcí dozimetrů typu „DIP 62“. Při cvičení byla také ověřena spolupráce s Krajskou správou a údržbou silnic při zajištění a dodání dopravního značení k uzavření ZHP.

AČR si procvičila vyslání vybraných příslušníků AČR k plnění úkolů PČR na určených uzávěrách. Štábně procvičila Plán evakuace 22. vrtulníková základna letectva Sedlec-Vícenice u Náměstě n. Oslavou. v návaznosti na plán evakuace VněHP EDU a Směrnici náčelníka generálního štábu AČR k nasazování sil a prostředků k posílení IZS. Současně byla prověřena činnost Operačního střediska Krajského vojenského velitelství Jihlava podle schválených metodických postupů.

IV. Hodnocení přínosu cvičení pro přípravu orgánů krizového řízení a složek IZS na řešení mimořádné události v souvislosti s radiační havárií

1. linie cvičení

Mezi hlavní úkoly první linie cvičení patřila překlasifikace události na radiační havárii, vyhlášení ochranných opatření v celém areálu ČEZ EDU, vyznění orgánů dle VniHP, vydání prognóz ČEZ EDU, svolání a činnost SÚJB, atd. Cvičení prokázalo flexibilitu cvičících reagovat na danou událost, a to v souladu se zpracovaným VniHP.

Činnost Regionálního KŠ a monitorujících složek je SÚJB hodnocena velmi kladně. Současně je kladně hodnocena pravidelnost reálného procvičování havarijního monitorování. Praktické provádění této činnosti v budoucích cvičeních ZÓNA je nezbytné nadále plánovat a provádět. Jedním z důvodů je, že teprve po ukončení monitorování v ZHP by KŠ SÚJB na základě zpřesněných výsledků upřesnil návrh na evakuaci vydaný (v souladu s ustanovením § 157 zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon) provozovatelem jaderné elektrárny nebo tento návrh vydal, pokud by provozovatelem ještě nebyl vydán.

Hlavní cíle cvičení: činnost organizace havarijní odezvy ČEZ EDU, ověření komunikačních toků dle VniHP, činnost orgánů krizového řízení ČR a ČEZ EDU při vzniku radiační nehody/havárie a vyžádání pomoci ze zahraničí v rámci WANO, vyhlášení a provedení havarijního monitorování, využití programu „ESTE EDU“ při modelaci radiační havárie a následném přenosu dat, byly splněny. Stanovené konkrétní úkoly pro 1. linii cvičení byly cvičícími také splněny. Splnění těchto cílů a konkrétních úkolů zabezpečoval a plnil SÚJB, MV-GŘ HZS ČR, ČEZ EDU a vybrané složky radiační monitorovací sítě.

2. linie cvičení

Zvolená forma prověřovacího cvičení s předáváním předem neznámých úkolů a rozehry byla cvičícími kraji hodnocena převážně pozitivně. Tento způsob procvičení činnosti KŠ krajů byl přínosný a podporuje aktivní rozhodovací proces a vzájemnou součinnost členů KŠ krajů.

Zvolený způsob provedení cvičení nabízí i řadu alternativ, například procvičit jen parciální, konkrétně stanovená opatření na ochranu obyvatel, avšak do hloubky a precizně. Celkově bylo cvičení v rámci 2. linie cvičení hodnoceno účastníky cvičení jako zdařilé, umožnilo reálně ověřit aktuálnost zpracované dokumentace a schopnost členů štábů řešit zadané úkoly a rozehry. Při příštích cvičeních ZÓNA je nezbytné plánovat cvičné aktivity v příslušné časové závislosti za současné časové provázanosti cvičených úkolů, s případným využitím časových skoků, které by byly pro všechny cvičící jednotné. Příprava budoucího cvičení ZÓNA na EDU bude koncipována obdobně, jako byla předchozí cvičení ZÓNA 2008 a ZÓNA 2013 s důrazem na schopnost orgánů krizového řízení aktivně reagovat na předem neznámé situace a úkoly.

Hlavní cíle cvičení: prověřit činnost orgánů krizového řízení při plnění vybraných úkolů ochrany obyvatelstva a systém audio-video konference mezi cvičícími, byly splněny. Stanovené konkrétní úkoly pro 2. linii cvičení byly cvičícími také splněny. Splnění těchto vytyčených cílů a konkrétních úkolů zabezpečovaly a plnily KŠ krajů a štáby složek IZS. Na ústřední úrovni pak SÚJB a MV-GŘ HZS ČR.

3. linie cvičení

Při cvičení tohoto charakteru a rozsahu bylo přínosem praktické prověření komunikace mezi jednotlivými orgány krizového řízení, složkami IZS a dalšími orgány a organizacemi zapojených do systému krizové komunikace včetně provedení praktického ověření nastavených (naplánovaných) postupů k plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Provedená odborná příprava osob k plnění úkolů ochrany obyvatelstva zvýšila jejich praktické zkušenosti, znalosti a dovednosti. Cvičení bylo doplněno odbornými přednáškami i praktickými ukázkami. Poznatky z praktického procvičování budou promítnuty do následného vzdělávání.

Hlavní cíl cvičení, procvičit vybrané praktické úkoly při řešení radiační havárie, byl splněn. Stanovené konkrétní úkoly pro 3. linii cvičení byly cvičícími také splněny. Splnění cíle a jeho konkrétní úkoly zabezpečovaly a plnily orgány krajů a složky IZS na území kraje a další dotčené subjekty podílející se na řešení radiační havárie.

Při cvičení byly prověřeny uzavřené smlouvy a dohody o přeshraničním informování o radiační havárii, a také aktuálnost a reálnost zpracovaného VněHP, a to zejména plánů konkrétních činností týkající se plnění opatření k ochraně obyvatelstva. Současně byly prověřeny vybrané části krizových plánů krajů v návaznosti na vyhlášení nouzové stavu pro řešení radiační havárie na EDU. Získané poznatky ze cvičení budou zpracovatelem typového plánu „Radiační havárie“ zohledněny při jeho aktualizaci, která v současnosti probíhá podle nového „Metodického pokynu ke zpracování typových plánů“ schváleného usnesením vlády ČR ze dne 14. prosince 2016 č. 1140.

Aktuálnost a proveditelnost zpracovaného „Plánu krizové připravenosti Nemocnice Ivančice, p. o.“ byla prověřena v rámci druhého a třetího dne cvičení. Na základě získaných poznatků ze štábního provedení evakuace Nemocnice Ivančice p. o., byl vytvořen záměr na provedení

taktického cvičení evakuace této nemocnice, jehož případná realizace bude projednána na úrovni JMK.

V. Návrhy opatření k odstranění zjištěných nedostatků

V průběhu cvičení byly identifikovány dílčí nedostatky, které mohou být následně řešeny a promítnuty do příprav dalších cvičení, do dokumentace určené k řešení radiační havárie i pro samotné řešení reálné radiační havárie.

<i>P. č.</i>	<i>opatření</i>	<i>provádí</i>	<i>součinnost</i>	<i>termín</i>
1.	Plánovat cvičné aktivity v příslušné časové závislosti za současné časové provázanosti cvičených úkolů a určených cvičících subjektů, s případným využitím časových skoků, které by byly pro všechny cvičící jednotné.	MV-GŘ HZS ČR	SÚJB	trvale
2.	Neprodleně oznamovat cestou zpracovatele „Plánu přípravy a provedení cvičení“ na ústřední i krajské úrovni změnu svých kontaktních údajů ostatním cvičícím subjektům, jakmile ke změně dojde.	všechny cvičící subjekty		při přípravě a provedení cvičení
3.	Provést analýzu důvodů nevydání prognóz a její závěry zpracovat do interní dokumentace.	SÚJB a ČEZ, a.s.		červenec 2018
4.	Otestovat funkci export map v softwarovém nástroji ESTE EDU a stanovit postupy vyžadování těchto map.	SÚJB a MV-GŘ HZS ČR		červenec 2018
5.	Upravit VněHP na základě získaných poznatků ze cvičení (systém použití autobusů, dovoz jodidu draselného, zásobování ukrytého obyvatelstva, vybavení JSDH obcí).	HZS kraje	KÚ kraje, KŘP kraje a další dotčené subjekty na území kraje	prosinec 2018
6.	Projednat otázku nutnosti zavádět neodkladná ochranná opatření i za stanovenou ZHP.	SÚJB	dotčené kraje, MV-GŘ HZS ČR, ČEZ, a.s.	prosinec 2018
7.	Provést metodickou přípravu členů krizových štábů Jihočeského kraje, Jihomoravského kraje, Kraje Vysočina	SÚJB	dotčené kraje, dotčené ÚSÚ	prosinec 2018

	a složek IZS v těchto krajích v oblasti radiační ochrany. Rozsah a náplň přípravy bude vycházet ze závěrů projednání podle opatření č. 8.			
8.	Projednat vypracovaná řešení jednotlivých úkolů a rozeher v oblasti plnění úkolů ochrany obyvatelstva v ZHP.	MV-GŘ HZS ČR	rozhodčí služba, dotčené kraje, skupina rozehry, SÚJB a další dotčené ÚSÚ	červen 2018

Seznam použitých zkratk

AČR	Armáda České republiky
CBRN	chemical, biological, radiological and nuclear
EDU	Jaderná elektrárna Dukovany
HZS	hasičský záchranný sbor
IZS	integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
JPO	jednotka požární ochrany
JSDH	jednotka sboru dobrovolných hasičů
KHS	Krajská hygienická stanice
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
KŘP	Krajské ředitelství Policie
KŠ	krizový štáb
KÚ	Krajský úřad
MU	mimořádná událost
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR
OPIS	operační a informační středisko
ORP	obec s rozšířenou působností
PČR	Policie České republiky
PO	požární ochrana
SPS	stálá pracovní skupina
SSHR	Správa státních hmotných rezerv

SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SÚRO, v.v.i.	Státní ústav radiační ochrany, v.v.i.
ÚO	územní odbor
VněHP	vnější havarijní plán pro zónu havarijního plánování
VniHP	vnitřní havarijní plán
WANO	World Association of Nuclear Operators
ZHP	zóna havarijního plánování